

קורס רכזי פנאי או העוסקים בתחום הפנאי

6.21

הקדמה:

חוברת זו, הינה תוצר קורס רכזי פנאי או העוסקים בתחום הפנאי העובדים במסגרות של אנשים עם מוגבלות, שהוקם במסגרת בית הספר המרכזי להכשרת עובדים בשירותי הרווחה ומינהל מוגבלויות .

המשתתפים בקורס הינם רכזי פנאי או עוסקים בתחום הפנאי במסגרות לאנשים עם מוגבלות, אשר החומרים המצורפים בחוברת הינם פרי מטלות שהוצגו במהלך הקורס המשקפות ניסיון בשטח ותכנים שהועברו במהלך הקורס.

תודה ענקית לכל השותפים בהקמת הקורס, למרצים וללומדים שהפכו את ניסיונם בשטח לכלי שימושי לכל מי שעובד בתחום.

תודה ללומדים, אור איבגי, אור דוד, אורן צרחי, אושרה תורגמן, איילת שחר, אימאן עבוד, אחה גונמן, אלעזר מנצור, אתי בר, בתאל סולימאן, גילה קורן, דיאנה זפולובסקי, דליה ריבר, דנה בראל מוטיוק, דנה זר, דנה שטנסקי, דריה יונה, הודיה בן משה, זיוה אלקסלסי, חלי שלג, חן רבאון שרי, חנאן וכים, טגב אוקה, טירנית גאנו, טל כהן, יהודה דינר, יסמין שפייזמן, ירון למפרט, לימור כהן, לירון כהן, מאיה לוין, מוחמד סעדי, מוניר ג'רבאן, מייקי רייס, מיכל חלימי, משה חי, נגה זנה, נורית מאיר, נידאל יאסין, ניצן לויתן, ניר סננס, נירית ריכני, נתנאל כורש, סאלי פרג', ספיר בן ארוש, עבדאאלה המאם, עדי שגב, עלי אמון, רוזה שיין, רונה יצחקי, רועי לוי, רחלי ילון, רמי שמר, רעות גוילי, שדמה בר אילן, שושי יונגרייז, שושנה בלטה, שירי זינגר, שלומי שלום, שמרית נחום, שנהב דולב ולתאורה סואעד.

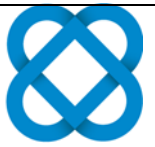
בתודה והערכה,

מרכזת הקורס: מנאר עג'אוי עו"ס מתמחה בעבודה עם אנשים עם מוגבלות

העתקים:

דר' מינה רז- ראש תחום מוגבלויות, בי"ס להכשרת עובדים לשירותי רווחה

מר' רוני הופמן- מפקח ארצי חינוך, תרבות ופנאי אגף בכיר דיור

תוכן החוברת:

הצעות לפעילויות פנאי- עמ' 3

פנאי וקידום- עמ' 10

עבודת צוות- עמ' 12

שאלונים לגיוס צוות – עמ' 16

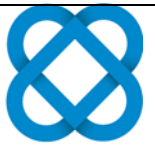
עוד שותפים להעברת פעילות לפנאי עמ' 20

משפחה, אפוטרופוס חיצוני, מתנדבים, דיירי המסגרת

ניהול תקציב עמ' 21

פנאי בחירום עמ' 23

דילמה מהשטח עמ' 25

הצעות לפעילויות פנאי

בפרק זה, מתואר דוגמאות לפעילויות פנאי מיוחדות במסגרות

1. בית קפה לדיירים

תדירות: חד שבועי.

מטרה: פיתוח חשיבה ובחירה עצמאית של הדיירים.

התנהלות: 3 דיירים: מלצר ועובדי מטבח.

הכנת הדיירים לפעילות: קבוצת שיח מקדימה.

תקציב: תרומת ההורים.

2. מקהלה משותפת עם דיירים על הרצף האוטיסטי והקהילה

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=238580821154269&id=600249489

985947

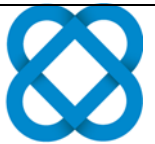
3. אח מתוק

תוכנית חניכה לדיירים בתפקוד נמוך על ידי דיירים בתפקוד גבוה.

מטרות: עידוד אינטראקציה, תכנון מראש, שיפור מיומנויות חברתיות

תקציב: ללא עלות

בחירת הדיירים: מסוגלות לחניכה, זמינות רגשית

4. עיתון

תדירות: פעם בחודשיים

מטרות: עדכון המשפחות והדיירים, ביטוי אישי של הדיירים.

תקציב: 50 ₪ לגיליון.

ייחודיות: פעילות שוטפת של הצוות, עזרה בכתיבת כתבות, צילום יומיומי, עידוד הדיירים

לעיסוק פנאי וכתיבה.

מה עושים בידוד?

מה לשמוע?
מקסים: "שמחה רבה אביב הגיע פסח בא"

מה לעשות?
שי: "חשוב להזיז את הגוף, את השרירים ולהרגיש את התנועה זורמת בתוך הגוף. מה שנקרא: לרקוד!"

מה לזכור?
אופיר ברקת: "זכור את ימי הקושי כי מנה קשה היא גם לקח של אחדות הדבר המרתק עד צאת החירפון."

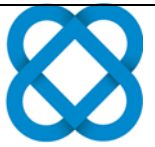
במה לצפות?
אייזיק: "צעצוע של סיפור"

איך להעביר את הזמן?
צביקי: "אני מעביר את הזמן בדיבור עם דגי יאור."
אליעזר: "סיפרתי לצביקי על הדגים מהמיתולוגיה הסקנדינבית. כל יום אני מספר לו על מיתולוגיה אחרת."
צביקי: "כשאני לחוץ ובחרדה הם עוזרים לי. אני מאמין בהם ומודה להם שיעזרו לי."
אליעזר: "דגי היאור הם השומרים של שער גן העדן בארקטים. רק אנשים טובים יכולים לעבור דרך השער."

שאלנו את הדיירים והצוות:

למה אתם מתגעגעים ומהם הצדדים החיוביים בתקופת הקורונה הזו?

אריק: "משמח אותי בתקופה הזו ש**זמן האוויר נעים**. אני מתגעגע ל**אמא ואבא**."
ארנון: "אני מתגעגע לפגישות עם אמנים, לחדר שלי בבית שלי אמא ולשולחן הפרטי שלי אצל אבא. וגם לאמא ולאבא. דבר חיובי - יש לי **ספר חדש** של יהורם גאון שקיבלתי מספיר."
נמרוד: "אני מתגעגע לעבודה ולמשפחה ולאכול בשכונת **התקווה**. דבר חיובי זה ששומרים עלינו פה מהקורונה ומצילים אותנו."
מקסים: "אני רוצה שארץ **ישראל תהיה בריאה**. בפסח נהניתי מלאכול מצה, מרור, תפוח אדמה."
רותם: "אני מתגעגע להורים. אני אוהב לראות טלוויזיה עכשיו ולראות חדשות על הקורונה ול**שמוע יונית** במחשב."
נועם: "אני מתגעגע ל**אמא**. כף בהוסטל."
עופר: "אני הכי מתגעגע ל**יונה**, לחוג ספורט, לאמנות וליעל. אני נהנה מהפעילויות בתקופה הזו."
אליעזר: "מתגעגע ללהסתובב בחנויות. ה**הוסטל** משמח אותי."
צביקי: "אני מתגעגע להיות בבית עם ההורים ולקנות **חלונה**. אני נהנה להיות פה ומהסרטים שרואים."
גיל: "אני מתגעגע ל**הורים** ונהנה מהחברים שיש פה בהוסטל."
אופיר: "החסרון הוא לא לראות את חניגות העצמאות כמו בכל שנה. דבר חיובי הוא **שחזרתי** להוסטל."
איתן: "אני מתגעגע לקבוצת **180 מעלות**. אני נהנה ממשחקי החבילה עוברת בהוסטל."
אייזיק: "אני מתגעגע לשני, לעבודה שלי, להרוויח כסף ולקנות משחקים. יש לי גם יותר זמן עכשיו **לשחק במשחקים שלי**."
לילך: "אני מתגעגע לאמא לאבא ול**מע"ש**. הדבר החיובי הוא שראינו סרטים."
ספיר: "חסר לי לצאת החוצה, לטיולים ולקניות. חיובי - פעילויות, **זמן לנוח**."
מאיה: "הכי חסרים לי אמא ואבא ו**המברים מהעבודת**. חיובי - שיוצא לי לצייר הרבה."
אסתר: "**אני מתגעגעת לכולם** ולמע"ש. טוב לי להיות בהוסטל ולשחק."
מורן: "אני אוהבת את המשלוחים **מהבורגראני**. אני מתגעגעת למע"ש ולבית."
אמיר: "חסר לי **מנע אנושי** וחום של שמש. דבר חיובי הוא שאנשים חוזרים אל השורש."
שי: "חסר לי לרקוד בתחנת אוטובוס. דבר חיובי הוא **שהטבע פורח**."
ינון: "הכי חסר לי הים. אבל עכשיו יש לי יותר **זמן לעצמי**."

מדור אוכל

ביקורת אוכל

מורן הדרי

החודש כתבת האוכל שלנו הזמינה המבורגר מבורגראנץ':

מה אכלתי: המבורגר גדול עם בצל ורוטב מיונז וקטשופ וצ'יפס.

במבחן הטעם: טעים מאוד.

השירות: שירות מעולה, בפעם שעברה השירות היה על הפנים. הפעם היה מעולה. השארנו טיפ. הגיע מהר (לעומת פעם שעברה שחיכיתי מלא זמן).

הנראות: נראתה טעימה וטובה.

צלחות: אריזה - מצוין, המבורגר הגיע חם וטרי, הצ'יפס הגיע קריספי.

MPV: המחיר תואם לערך המנה.

לסיכום, מתוך חמש, מורן העניקה להמבורגר **10 נקודות אוף!**

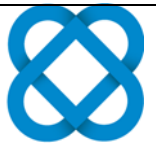
הטיפ החודשי

מאת

אם הבית

המדיח מריח לא טוב? שימו **חצי לימון** בהדחה הבאה והריחו איזה פלא! המקפיא או המקרר גם הם לא מדיפים ניחוחות נעימים? הניחו בפנים **שקית קפה** פתוחה וראו אי זה פלא, כל הריח רע נעלם!

5. קבוצת אייפדים

הטכנולוגיה מאפשרת לנו להכניס מידע, מצגות, סרטים, קשר עם הבית והמשפחה ולאפשר לדיירים להשתלב לתכנים היומיומיים ולהיות חלק מהקהילה.

מטרות: שמיעת מוסיקה וצפייה בתכנים מותאמים אישית לכל דייר, הפעלה מוטורית ידנית ע"י משחקי גירוי תגובה, גרייה חושית- ראייה, שמיעה, קשר עם המשפחות- סקייפ, הכנת מצגות עם תמונות המשפחה, העלאת זיכרונות, סדר יום וארגון הלוח, הכרת חלקי הגוף- שימוש במצלמה, פידבק מידי.

פעילויות מוצעות: מצגות, מוסיקה, מצלמה, אפליקציות של סדר יום ותכנון הלוח, סקייפ, משחקי גירוי תגובה, סרטים וכדומה.

6. קבוצת מציאות מדומה

רצינול- המציאות מדומה עונה על הצורך בשינוי סביבה אינטראקטיבית, מתן גרייה ויזואלית, שמיעתית. דרך המערכת הנ"ל תינתן להן האפשרות לבצע פעילות שתגרום לשינוי, תגובה בסביבתם.

מטרות: עידוד לסיבה תוצאה- עידוד לתגובה, עידוד תקשורת בין אישית וקשר עין, שימור טווחים בגפה עליונה, עידוד סריקה, מעקב מבט, מיקוד, הנאה

מהלך הקבוצה- SETTING: הקבוצה של כ"ג- יושבת מסביב לשולחן. ללא שולחניות.

המשחקים רצים באופן רנדומאלי. יש שימוש באביזרים שונים- מקלות, בלונים, בועות סבון, פולי קפה, כדורים.

7. פעילות מיוחדת - גידול הידרופוני

גידול הידרופוני-חוג גינון מונגש, גישה לחוג היא עם מעלית למרפסת מקורה.

הגידולים מאונכים כך שגם אנשים עם מוגבלות תנועתית (כמו למשל כיסא גלגלים, הליכונים) יכולים לטפל בגידולים.

גידול הידרופוני יוצר חיזוק חיובי, התוצאות של הצלחת הטיפול נראות לעין: ניתן לאכול ירקות, להכין סלט לארוחת ערב. גידול ההידרופוני יוצר לימוד מיומנות חדשות גינון טיפול ורטוריקה

8. "תן לתת!" דוגמה לפרויקט מיוחד

במעון הוד ישנו פרויקט שהתחיל בשנים האחרונות בשם "תן לתת" במהלכו יוצאים דיירי המעון למסע התנדבות בקהילה. עם השנים הצטרפו לפרויקט מעונות אחרים מארגון "רמות" אליו מעון הוד משתייך והפרויקט הפך לפרויקט ארגוני.

9. רכיבה טיפולית

רכיבה טיפולית היא שיטת טיפול בעזרת בעלי חיים הנהוגה ברחבי העולם, המשלבת מרכיבים חינוכיים, פסיכולוגיים ושיקומיים בעזרת סוסים. קהל היעד של הרכיבה הטיפולית הוא ילדים, מתבגרים או מבוגרים בעלי לקויות או הפרעות רגשיות. הרכיבה בטבע הפתוח, בנוף הירוק והטיפול בסוסים, מרגיעים ומהנים. כך נוצרת מסגרת עבודה ייחודית העוזרת להסיר את גבולות החברה ולחציה, ומספקת סביבה רגועה ופחות "מאיימת", המאפשרת לרוכב להיפתח, וכך גם מטפחת מצע מתאים לביטוי רגשי. כמו כן, לסוג התקשורת עם הסוס אופי יותר התנהגותי ופחות מילולי, דבר המאפשר למטופל מרחב התבטאות יותר בטוח ומותאם לצרכיו וליכולותיו.

10. האוניברסיטה המשולבת

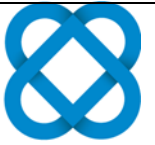
תוכנית דו-שנתית של השלוחה של החטיבה האקדמית של בית איזי שפירא, שמפעילה תוכניות מותאמות ללימודים אקדמיים עבור אנשים עם לקויות למידה. הלמידה המתקיימת באוניברסיטת בר-אילן פעם בשבוע.

11. מסע קולינרי מסביב לעולם

פעילות הפנאי מתרכזת במשך השבוע סביב מדינה אחת, לדוגמה: בחוג הבישול מבשלים מאכלים הקשורים למדינה שנבחרה.

12. קורס ניהול תקציב

הקורס בא ללמד את הדיירים מושגים בסיסיים בכל הקשור לעולם הפיננסי. להבין כיצד מעורב כסף בתחומי החיים השונים, ולפתח מיומנויות וקבלת החלטות מושכלות להתנהלות יעילה לאופן השימוש בכסף שלהם.

פנאי וקידום

1. דוגמה לשילוב פנאי וקידום

תוכנית פנאי המשלבת קידום- ירידה במשקל:

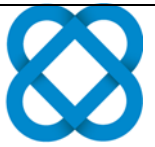
מהלך התוכנית: קבוצת אורח חיים בריא: הפעילות נעשתה דרך משחקים לדוגמא:

משחק קלפים, נבחרה קבוצת דיירים, הוסבר להם על פירמידת וקבוצות המזון. לאחר מכן חולקו קלפים של מזונות שונים לכולם וכל דייר הציג את הקלף שקיבל ודיבר על המאכל שבתמונה. הדייר היה צריך להסביר לאיזה קבוצה המאכל שייך, מה מאפיין אותו, אם הוא נחשב לאוכל בריא או לא ..

נזקיה של השתייה המתוקה:

הדיירים נשאלו האם הם מודעים לנזקים של השתייה המתוקה, לאחר מכן קיבלו הסבר על הכמויות והנזקים.

על מנת להמחיש את כמויות הסוכר שנמצאות במשקאות השונים, שמו להם פחיות ובקבוקים ריקים של המשקאות והדיירים היו צריכים לשים סוכר בתוכם לפי כמות הסוכר המצויה בהם.

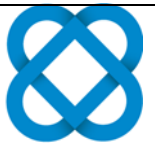
2. דוגמה נוספת המשלבת פנאי וקידום:

במקום הנופש השנתי עושים הפנינג ענק בן יומיים, שמקדם בריאות וספורט.

ההפנינג כולל:

דוכני יריד (משחקי קליעה למטרה עם פרסים), משחקי שולחן, מתקנים שונים כמו רכיבה על אופני כושר - וידאו, אופני, אוהל יוגה, תיפוף על כדורי פיזיו, באולינג, מכונות על שלט, פעילות והפעלות עם שני מנחים. הכיבוד יורכב מעמדת שייקים, ירקות ופירות, מחלקים בקבוקי מים אישיים וחולצות.

המטרה היה יצרת אטרקציה שמהווה "חלופה" לנופש, כך שיצרנו יומיים של הפנינג בכפר (כל המתקנים נשארו עומדים במקומם), מה שאפשר שבירה של השגרה ויומיים של חוויה מעצימה, מרעננת, מגניבה ואקטיבית. הדיירים לבשו את החולצות שהכנו להם (בצבעים שונים לפי הקפסולות), ובגדי ספורט, ועברו עם המדריכים בין התחנות והפעילויות השונות. החלוקה לקפסולות יצרה "גאווה יחידה" וגיבוש של הדיירים בינם לבין עצמם ולבין הצוות. הדיירים יכלו לבחור כמה ומתי הם רוצים להשתתף.

עבודת צוות

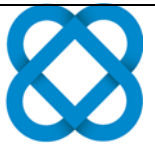
עבודת צוות הינה תנאי הכרחי להצלחת תוכניות הפנאי במסגרת.

מה מניע צוות?

- אפשרות קידום/ התפתחות
- תחושת שייכות
- צורך להניע תהליכים/ להשפיע
- עידוד ופידבקים חיוביים
- לאפשר הזדמנות לתת מענה לצרכים שעולה מהשטח (צוות שותף בהחלטות)
- להיות עבור האחרים כדוגמא אישית
- סיפוק עצמי / מסוגלות אישית
- חיבור לאוכלוסייה ולדיירים

מה חוסם צוות?

- חוסר צוות קבוע בגלל עבודה במשמרות.
- פגיעה ברצף של הפעילות מאחר ומדריכים עובדים בבתים שונים בהתאם לצורך.
- תחלופה גבוהה של צוות ההדרכה (מדריכים עוזבים)
- לעיתים חווים עומס גדול בעבודה השוטפת, ואין זמן לפעילות פנאי.
- חוסר ניסיון/ בטחון
- אי הכרה ותמורה להשקעה
- צוות הטיפול/ההדרכה תופסות את תפקידן כטיפול סיעודי, בישול, כביסות ופעולות הנדרשת לצרכיהם הפיזיים של הדיירים ופחות מוכוונות לפנאי.
- במצב בו יש לבחור בין פעילות פנאי או מטלה שהדייר אמור לבצע באותו הזמן – צוות הטיפול/ההדרכה יעדיפו שהדייר יבצע את המטלה (על פני פעילות הפנאי).

- הצוות הטיפולי/הדרכת אחראי על שיגרת היומיום בעוד שהפנאי לא מהווה חלק מהגדרת תפקידים.
- לעיתים צוות הטיפול/הדרכה מרגישים שפעילות הפנאי, גם אם לא הם מעבירים אותה, מהווה נטל וחוסר נוחות (מוזיקה = רעש, אומנות = לכלוך, פעילות פנאי = עומס).

איך אפשר להפוך את הצוות לשותף בהעברת פעילות פנאי?

רעיון ראשון-מיפוי כישורים ותחומי עניין אשר מתבטא בשיחה אישית עם מדריך, להלן דוגמה לשיחה אישית:

מה מעניין אותך?

אילו חברים יכולים להתחבר לתוכן?

מהם לדעתך הקשיים/ אתגרים שיהיו לחבר?

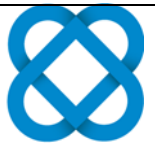
אילו התאמות יעזרו לחבר?

רעיון שני- יצירת שיתוף פעולה הדדי, והעלאת המוטיבציה לגרום להם ליזום ולהעלות רעיונות מתוך ההכרות האישית שלהם עם המערכת והחניכים. לאפשר להם לעשות, להוציא רעיון לפועל, להנות מזה לגרום להצלחה שתעלה באופן ישיר את המוטיבציה.

רעיון שלישי- לאפשר ולעודד - לאפשר התנסות, לראות את הרצון והרעיונות של אנשי הצוות, להיפתח לשינויים ולתמוך ברעיונות והצעות, לתת משוב ולפרגן כשצריך.

רעיון רביעי- לתת לצוות הרגשה שהוא תורם למערכת, מוערך, ושהמערכת רואה אותו כמישהו שיכול להשפיע ולהוביל מהלכים.

רעיון חמישי - לזהות ולאתר את האיש צוות שיכול לתרום למערך הפנאי, למשל: אחד ממדריכי התעסוקה התגלה כבעל כישורים מיוחדים לטכנולוגיה, אפשרתי לו להוביל את מערך הפעילות

הטכנולוגית, למשל אייפדים ומחשבים, כיום הוא מנהל את התחום שמשגשג בצורה יוצאת דופן ומסבה הרבה אושר והנאה לדיירים.

רעיון שישי- עידוד שיתופי פעולה בין הצוותים, למשל- רכזת תוכניות קידום שמשלבת את המטרות המשותפות של תחום הפנאי והקידום האישי, מאוד הכרחית ומפיקה תועלת גדולה בהשגת המטרות שלנו והתחומים עליהם רצינו לעבוד ולשפר.

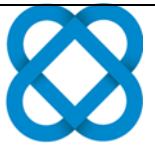
מדריכי תעסוקה שרוצים להוביל מהלכים מיוחדים, למשל מדריכה שביקשה לערוך יום משפחות לקבוצה התעסוקה שלה ושמרה את התוצרים שאותם דיירים יצרו במשך השנה האחרונה. אותה מדריכה עבדה על התוכנית ודאגה להזמין קרוב מכל משפחה וערכה תערוכה ומצגת של יקיריהם .

רעיון שביעי: שיחות אישיות וחזוקים- בעבודה אינטנסיבית ולחוצה שכזו הרבה פעמים הצוות נשחק וצריך משהו שיקשיב ויחזק. כאשר הם מקבלים את התמיכה הזו הם מגויסים יותר לעזור ולשתף פעולה.

כאשר יש קשר אישי טוב והצוות מרגיש מחובר הוא מוכן להתגייס לדברים פחות מהנים. הדדיות היא דבר חשוב, ניתן לראות זאת בסידור העבודה- כאשר יש התחשבות בבקשות ובאילוצים שלהם, הם מראים רצון גדול יותר להתחשב בבקשות של רכז הפנאי.

רעיון שמיני: שיטת מודלינג בה המדריכה המובילה יושבת עם הדיירים ועם מדריך ומעבירה פעילות בעוד המדריך צופה ומפנים את הדרך.

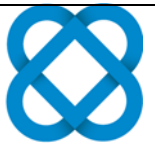
רעיון תשיעי: הדרכות צוות על ידי גורם חיצוני בנושאים שידגישו את חשיבות פעילות הפנאי בכלל ובאוכלוסיית היעד בפרט ובנושאים משיקים (כמו: ניהול זמן, עבודת צוות, סינגור עצמי וכד').

רעיון עשירי: ליזום ערבי גיבוש לצוות, תוך הבנה הדדית שמצד אחד הצוות מקבל זמן איכותי כייפי ומצד שני קיימת ציפייה מהם ליזום וליישם זמן כזה לדיירים.

רעיון 11 : קיימת שיטת בונוסים לפנאי- אני מכתיבה את הציפיות שלי מצוות הפנאי והמטפלים, כל חודש מדרגת את המטפלים לפי קריטריונים מוסכמים מראש- לפי הניקוד ותפקודם בפנאי המטפלים מקבלים כל חודש מתנה.

רעיון 12 : מתקיימות ישיבות שבועיות באופן שוטף למעקב אחר התקדמות תקינה של פעילויות הפנאי, דוחות שיתופיים שממלאים כל אנשי הצוות להגברת התקשורת ולמעקב תקין אחר פעילויות הפנאי.

רעיון יצירתי- שאלונים לבדיקה עם הצוות את הסיבות שיגרמו להם לשיתוף פעולה

שאלון מס' 1: שאלון למדריך (פתחה עדי שגב- כפר לי)
מטרת השאלון לעזור למדריך למלא את הזמן הפנוי עם הדיירים על פי העדפותיו
האישיות 😊

- מזל טוב! קיבלת יום חופש פנוי, מה תעשה בו?

- עלייך לבחור מאכל אחד אותו תאכל במשך כל חייך, מה הוא ?

- אוי לא! נתקעת על אי בודד.. למזלך אתה יכול לבחור 3 דברים שיעבירו לך את הזמן, מה הם ?

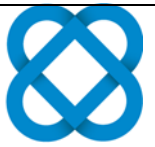

- וואו! מצאת במפתיע מכונת זמן ואתה יכול לחזור לשחק משחק אחד מהילדות שלך! במה תבחר?

- מכונת הזמן מאפשרת לך סיבוב נוסף, והפעם אתה יכול לחזור לסרט האהוב עלייך מילדותך. מה הוא ?

- אם היית יכול לבחור 3 תכונות של חיות שיהיו לך, מה הם היו?

_____ *

_____ *

_____ *

- מה הם שלושת הדברים הראשונים שעולים לך לראש שעושים לך הכי טוב? נא לכתוב מהטוב ביותר להכי פחות 😊

_____ *

_____ *

_____ *

תודה על שיתוף הפעולה 😊

שאלון מס' 2: שאלון גיוס צוות (נירית ריכני, מאיה לוין ויסמין שפייזמן)

מהי מידת שביעות הרצון?	לא מרוצה כלל	מרוצה באופן חלקי	מרוצה	מרוצה מאוד	כמה מילים...
מעורבות רכזת הפנאי?					
מעורבות הצוותים העובדים יחד?					
האם הקשר האישי בין העובד/ מתנדב לרכזת הפנאי תורם לרצון ליזום ולשתף פעולה?					
מידת ההסכמה עם התוכנית?					
אני מרגיש חופשי להתייעץ עם הרכזת?					
אני מרגיש שאני תורם למערכת וחיוני?					
עד כמה תוכנית הפנאי תלויה בכיכד תוכל לשפר את הגשמתה?					

שאלון מס' 3- שאלון בדיקת מוטיבציה לשיתוף פעולה (נגה זר, טגב אקווה, אתי בר)

משפיע במידה רבה	משפיע	משפיע מעט	כמעט ולא משפיע	לא משפיע כלל	
5	4	3	2	1	התייעצות עם הצוות
5	4	3	2	1	מידת ההסכמה עם התוכנית
5	4	3	2	1	יחס אנושי של רכז הפנאי
5	4	3	2	1	עקביות רכז הפנאי
5	4	3	2	1	תגמול/ בונוסים
5	4	3	2	1	מתן יד חופשית בפעילויות הפנאי
5	4	3	2	1	פנאי מחוץ לשגרת משמרת
5	4	3	2	1	פעילויות חיצוניים מובנות
5	4	3	2	1	פעילויות שמנוהלות/מועברות על ידי מדריכים פנימיים
5	4	3	2	1	חיבור אישי לדיירים הנכללים בפעילות הספציפית
5	4	3	2	1	רמת התיאום והשקיפות של רכז הפנאי לגבי התהליכים והפעילויות

עוד שותפים להעברת פעילות פנאי

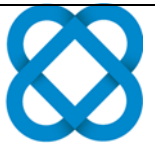
משפחה - חשוב הקשר בין רכז הפנאי למשפחה - שליחת תמונות, עדכונים מהנעשה בשגרת הפנאי של הדייר, יוזמה ליציאות לבית קפה / פארק בסיוע המעון ונסיעה למקום. בנוסף, ניתן להזמין את המשפחה להעברת פעילות פנאי חד פעמית לפי בחירתם. המשפחה הגרעינית לרוב מכירה את הדייר טוב יותר מהצוות במסגרת ולכן יכולה לסייע במציאת חוג קורסולימודים שיכולים להתאים לו. בן משפחה יכול גם הוא לקובע שעה בשבוע בה הוא מבלה עם הדייר בכל פעילות אותה בוחרים ביחד, ובכך אנו תורמים לשיפור היחסים במשפחה.

שיתופי פעולה עם האפוטרופוס החיצוני – הדרכת המבקר האישי המגיע מטעם אפוטרופוס חיצוני (אקים, הקרן לחסויים..) לעסוק יחד עם הדייר בפעילות פנאי להנאתו.

מתנדבים ותורמים:

הסברה על המקום, על התפיסה, על האוכלוסייה, אנשים סקרניים ומתעניינים, וככל שיש להם ידע רב יותר הם מגויסים יותר. שליחת תמונות של פעילויות מעודדת את המוטיבציה שלהם להמשיך ההתנדבות ולמתן תרומות כי הם רואים כמה החניכים נרתמים מכך ומאושרים.

דיירי המסגרת זיהוי חוזקותכישרון באחד החברים ולתת לו במה ללמדלספר את הידע שרכש או לחלוק כישרון שיש לו עם שאר החברים במסגרת. אנו נרוויח העצמה של החבר ובד בבד נגרום לשאר החברים לרצות להיות במעמד הזה וכך נעודד אותם לפעול.

ניהול תקציב

מרכיבי התקציב

התקציב כולל את כלל חוגי הפנאי והתרפיות, נופש, רכישות, הסעות, חומרים וציוד מתכלה, תכניות אישיות וקבוצתיות, העשרות בתחומים שונים, שילוב קהילתי, פעילויות לחגים, גיוון תעסוקתי וכו'.

כל אלה מחולקים לסעיפי תקציב באופן מפורט בתוכנית קרן 30. סעיפים אלו נוגעים בתחומי חיים רבים- פעילות ספורט ותנועה, פעילות מוזיקלית, איכות חיים ובילוי בקהילה ודברים המיועדים לשילוב מיטבי של הדיירים בקהילה.

בנוסף לתקציב הקרן, עמותות אשר מכהנות כאפוסטרופוסים של הדיירים לעיתים עוזרות בהוצאות של תכניות קידום אישיות לדיירים ולעיתים לפעילות פנאי. אצל חלק מהמסגרות, התקציב הינו סכום כסף לאדם לשנה אך התקציב מנוצל לכלל הדיירים ולא בצורה אינדיבידואלית.

שיטות ניהול תקציב: שיטת הניהול מתבססת על התקציב השנתי.

אחריות הניהול הינה של רכז הפנאי. האחריות התפעולית בפועל, הינה של המדריכים והצוות במסגרת.

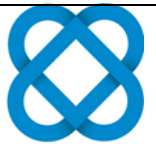
קיימת עצמאות לרכזי הפנאי בניהול התקציב הקיים, אך קיימים עוד גורמים המשפיעים על סוג הפנאי- מנהל מסגרת לדוגמא.

יכולת שינוי בפעילויות הפנאי הינן תחת האחריות של רכזי הפנאי, בד"כ ע"ב משוב מהשטח- ע"י המדריכים או כאשר פעילות פנאי או חוג מסוים מציף קשיים.

איזו שיטה היא היעילה ביותר לניהול התקציב?

המונח "ניהול תקציב" מתייחס קודם כל ל 3 פעולות עיקריות:

1. הבנת מאזן ההוצאות וההכנסות השוטפות הנוכחי (ברמה חודשית, שנתית)
2. הגדרת תקציב - כלומר סכום מקסימלי להוצאה בסעיפים מסוימים או בסך הכל

3. מעקב אחר הביצועים בפועל.

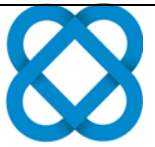
כאשר פועלים בצורה זו, יש את היכולת לקחת החלטות לגבי הוצאות מסוימות והוצאה לפועל של פרויקטים מסוימים (כלומר האם וכמה אנו יכולים להרשות לעצמנו לקנות משהו ומתי). אנו יכולים לבדוק מגמות בהוצאות ובהכנסות, שגם מהן אפשר להסיק מסקנות לעתיד.

דוגמאות לניהול תקציב נכון ויעיל

לעשות אומדן בכל חודשיים - הוצאות מול תקציב ומול פעילויות עתידיות.

בניית סעיפים תקציביים ממוקדים, אך פתוחים מספיק על מנת לאפשר גמישות והתאמה מקסימאלית.

דגשים	פעולות לביצוע
ביצוע מעקב על התקציב.	שאיפה לתקציב שנתי
חלוקת המשאבים, עפ"י מאפייני ומטרות המסגרת.	התאמת התקציב כמשקף את מטרות המסגרת בפעילויות הפנאי
ביצוע ראיונות טרם קביעת התכנית	התאמת התוכן לרצונות מקבלי השירות
משוב בשגרה, מהצוות וממקבלי השירות.	מעורבות צוות המסגרת בתוכן הפנאי

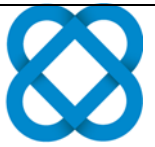

פנאי בחירום

קשיים בעקבות משבר הקורונה

קשיים אישיים וכלליים:

- מצב חדש ולא ברור.
- הגיעו כל הזמן הנחיות וההנחיות לא תמיד היו ברורות.
- חשש שנכנסים לבידוד וצוות המדריכים לא יגיע.
- הסיטואציה הלא צפויה ומוכרת העמידה את כולם במצב של חוסר ודאות והכריחה את כולם לעכל ולהסתגל במהירות לאורח חיים שונה לחלוטין ותוך כדי הצורך בלעזור לדיירים להסתגל בעצמם על מנת לעבור את התקופה בצורה החלקה והנוחה ביותר.
- שבירת שיגרה של דיירים וצורך בשגרה חדשה.
- אי נעימות עם המסכות
- צוות שלא הגיע לעבודה עקב בידוד
- חיטויים של ציוד שלא ניתן היה להעביר מקבוצה לקבוצה
- צוות חיצוני שלא נכנס למעון, די.ג'י, אומנים, מעגלי מתופפים, מאפרים, רקדנים, שחקנים, תאטרון.
- הפעילות התבצעה בקבוצות קטנות ולא גדולות אשר זה הגדיל את ההוצאות.
- צוות טיפול שהיה צריך להפעיל את הדיירים במקום מדריכים חיצוניים, שזה הגדיל את העומס על הצוות.
- קשיים עם הדיירים, חוסר יציבות, געגועים למשפחות והתנהגות מאתגרת.
- הקשיים הכללים התבטאו באופן העברת הפעילויות כאשר פעילויות דרך אמצעים טכנולוגיים עוררו קשיים רבים.
- חולי של דיירים/אנשי צוות שגרם למצב להתערער
- היעדרות של מטפלים מתוך פחד/חרדה לנוכח המצב

איך אפשר להתנהל בצורה הכי יעילה בחירום??

פתיחות

שיתוף פעולה

ערנות

מחויבות

מוטיבציה

יצירתיות

ארגון

בתוכנית פנאי מובנית לחירום

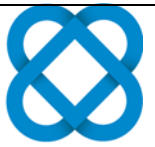
מתן אפשרות לבחירה אישית/עצמאית של הדיירים

יצירת תחושת שייכות והענקת חום ואהבה

שיתוף ועדכון הצוות באופן יומיומי

ציוד לפעילות שיהיה במלאי

לעבוד ביחד עם הצוות הרב מקצועי

דילמה מהשטח

מקרה: ביום שלישי האחרון התקיים אירוע חברתי 'סיכוי שווה לאהבה' בשילוב של מספר עמותות באזור. האירוע התחיל בשעה שש בערב וכלל מסיבת ריקודים וארוחת ערב למשתתפים. במישור הרגשי האירוע מנסה ליצור פלטפורמה להיכרויות בין אנשים עם צרכים מיוחדים, כאשר המפגש עם דוורים נוספים נועד להגדיל את המעגל החברתי. עבור מקבלי השירות, עצם המחשבה שהם הולכים לאירוע מהסוג הזה שלמעשה מעיד עליהם כי הם בעניין של זוגיות, חשוב ומרגש כאחד.

מקבל שירות (מקסים) בן 32 שגר עם ההורים, ביקש להירשם ואף שילם 30 ₪ עבור ההשתתפות. כאשר ההסעה עמדה לצאת וראינו שהוא לא מגיע יצרנו קשר איתו ועם אמא שלו – שטענה שהוא מעדיף להישאר בבית. כך גם קרה בחלק מהטיוולים שהוצאנו בין הסגרים בקורונה (טיול יום בשטח פתוח). כמה דקות לאחר היציאה לדרך, אותו מקבל שירות החל להתקשר לחברים שלו ולשאול מה קורה ואיך המסיבה.

שאלות למחשבה:

1. מה מונע את מקבל השירות להשתתף בפעילות פנאי?
2. במידה ושמקבל השירות כבר שלם לפעילות פנאי, האם ניתן לחייב אותו בהגעה?
3. במה ניתן לערב או לא לערב את המשפחה בבחירת פעילות פנאי?
4. במידה ושהמשפחה היא זאת שמסרבת שיתוף בנה בפעילות פנאי, מה ניתן לעשות?